

ВИСНОВОК

рецензента доктора педагогічних наук,
професора **Слабка Володимира Миколайовича**
теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Богомаз Оксани Юріївни на тему

*«Педагогічні умови формування медіаграмотності майбутніх учителів
суспільствознавчих предметів у процесі професійної підготовки»*,

поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

за спеціальністю 01 Освіта/Педагогіка

(011 Освітні, педагогічні науки)

Дисертаційне дослідження присвячено вивченню проблеми формування медіаграмотності у майбутніх учителів суспільствознавчих предметів у процесі професійної підготовки. У дисертації О. Ю. Богомаз піднімає питання необхідності вирішення низки важливих суперечностей, що об'єктивно мають місце в педагогічній теорії та практиці.

Аналіз дисертації О. Ю. Богомаз дає підстави стверджувати, що дисертанткою ретельно проаналізовано стан дослідження проблематики підготовки учителів суспільствознавчих предметів, чітко визначено ті її аспекти, які потребують подальшої розробки, коректно сформульовано об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження. У вступі належно обґрунтовано актуальність проблеми, розкрито її наукову новизну і практичну значущість.

Робота О. Ю. Богомаз визначається науковою новизною і теоретичним значенням здобутих результатів дослідження. Підготовка учителів суспільствознавчих предметів розглядається дисертанткою як цілісна педагогічна система, що характеризується процесуальною логічністю, неперервністю, етапністю, відповідністю вимогам галузевих стандартів вищої освіти України і відображає специфіку діяльності учителів суспільствознавчих предметів у системі професійної освіти.

Дисертантка дає наукове обґрунтування доцільності представленої системи формування медіа грамотності учителів суспільствознавчих предметів, визначає її основні компоненти; розкриває структуру та зміст необхідного освітнього середовища підготовки учителів суспільствознавчих предметів. У процесі дослідження О. Ю. Богомаз для збагачення змісту та вдосконалення навчально-методичного забезпечення з навчальних дисциплін, як от: «Суспільствознавство», «Громадянська освіта» I курс (модуль «Світ інформації і мас-медіа»), «Громадянська освіта. Основи демократії» II курс (модуль «Мас-медіа») «Критична медіаграмотність для вчителів суспільних дисциплін»

(модулі «Критична медіа грамотність як інструмент вчителя», «Види та інструменти мас-медіа», «Медіакомпетентність та критична медіаграмотність» для формування медіаграмотності учителів суспільствознавчих предметів, в межах вивчення яких проводився педагогічний експеримент з перевірки ефективності виокремлених педагогічних умов формування медіаграмотності учителів суспільствознавчих предметів.

Поставлений дисертанткою педагогічний експеримент і ґрунтовний аналіз його результатів повністю підтверджують достовірність результатів дослідження та відповідність поставленій меті.

Аналіз дисертаційної роботи дає підстави зробити висновок, що дисертантка на високому рівні володіє методами структурно-системного аналізу, планування та проведення наукового дослідження, а також узагальнення одержаних результатів. Ідеї та висновки автора, що становлять сутність дисертації, є обґрунтованими та виваженими. Рецензована робота є самостійним завершеним дослідженням, яке заповнює один із аспектів професійної освіти.

Цінність роботи О. Ю. Богомаз визначається науковою новизною і теоретичним значенням здобутих результатів дослідження. В дисертації формування медіаграмотності учителів суспільствознавчих предметів розглядається як цілісна складна педагогічна система, що характеризується процесуальною неперервністю, етапністю та визначається вимогами галузевих стандартів вищої освіти України і відображає специфіку майбутньої діяльності учителів суспільствознавчих предметів.

Високо оцінюючи виконане дисертаційне дослідження за його актуальність, ґрунтовність, наукову новизну, вважаємо за потрібне вказати на певні зауваження та побажання:

1. Авторкою здійснено аналіз генезису розвитку медіаосвіти та медіаграмотності в педагогічній теорії та практиці окремих країнах зарубіжжя та України. Вважаємо доречним подати його в хронологічній схемі, що покращило б цілісне сприймання її ідеї й сутності дослідження.
2. Оскільки у дисертації схарактеризовано підготовки майбутніх вчителів суспільствознавчих предметів попередніх років, авторці варто було б проаналізувати їх у своєму дослідженні навчальні плани для виявлення наявності в них компонентів підготовки з медіаосвіти та медіаграмотності

3. Зважаючи на актуальність онлайн-навчання спричиненого пандемією Covid-19 та відкритою агресією і військовим станом в Україні з огляду на розроблений авторський курс «Основи медіаграмотності» доцільно було б адаптувати його для дистанційної форми навчання в системі перепідготовки педагогічних працівників.

Загалом, висловлені зауваження не ставлять під сумнів отримані результати та повністю можуть бути враховані у подальшій науковій роботі дисертанта.

Отже, все це дає підстави зробити висновок, що дисертаційна робота та публікацій дисертантки за обраною темою, можна зробити висновок, що представлена до рецензування дисертація Богомаз Оксани Юріївни на тему *«Педагогічні умови формування медіаграмотності майбутніх учителів суспільствознавчих предметів у процесі професійної підготовки»*, поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 01 Освіта/Педагогіка (011 Освітні, педагогічні науки) є ґрунтовним науковим дослідженням, яке відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» і затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження про присудження доктора філософії», може бути подана до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензент –

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри освіти дорослих
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова

Підпис	ЗАВІРЯЮ: зав. канцелярією
	НПУ ім. М.П. Драгоманова
Підпис	В. М. Слабко
« 09 »	11 20 22 р.